

Euroopa Kohtu asepresidendi **määrus** kohtuasjas C-460/26 R | Poola vs. nõukogu

PRESSITEADE nr 135/26

Luxembourg, 29. september 2026

Euroopa Kohtu asepresident jättis rahuldamata Poola taotluse peatada nõukogu otsuse, millega anti luba ELi-Mercosuri kaubanduse vahelepingu ajutiseks kohaldamiseks, täitmine

Poola ei ole piisavalt tõendanud, et nõukogu otsuse, millega anti luba selle lepingu ajutiseks kohaldamiseks, täitmine võib põhjustada olulist ja korvamatut kahju

Nõukogu võttis 9. jaanuaril 2026 vastu otsuse¹ ühelt poolt Euroopa Liidu ning teiselt poolt Mercosuri riikide vahel² sõlmitud kaubanduse vahelepingu (edaspidi „vaheleping“) allkirjastamise ja ajutise kohaldamise kohta.

Euroopa Komisjoni ja Mercosuri riikide vaheliste läbirääkimiste tulemusena koostati kaks paralleelset õigusakti. Vaheleping, mida ajutiselt kohaldatakse alates 1. maist 2026, on ühelt poolt Euroopa Liidu ning teiselt poolt Mercosuri riikide vaheline kaubanduse vaheleping. Vaheleping hõlmab peamiselt kaubanduse ja investeringute liberaliseerimist. Vaheleping sisaldab sisuliselt samu kohustusi kui need, mis tulenevad ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Mercosuri riikide vahelise partnerluslepingu (edaspidi „partnerlusleping“) kaubandust käsitlevast osast. Vaheleping kaotab kehtivuse ja asendatakse partnerluslepinguga, kui viimane on jõustunud.

Poola esitas 10. mail 2026 ELTL artikli 263 alusel Euroopa Kohtule hagi eespool viidatud nõukogu otsuse³ tühistamiseks. Paralleelselt esitas ta ajutiste meetmete kohaldamise taotluse, paludes selle otsuse täitmine peatada⁴.

Poola väidab kõigepealt, et asjaolud, millistel vaidlusalune otsus vastu võeti, õigustavad selle otsuse täitmise peatamist kuni sisulist menetlust lõpetava kohtuotsuse tegemiseni. Ta viitab eelkõige aluslepingute rikkumisele, võimu kuritarvitamisele ja lojaalse koostöö põhimõtte rikkumisele, et väita, et vaidlusalune otsus on õigusvastane ning et kui lubada vahelepingu kohaldamist, isegi ajutiselt, võib see julgustada liidu institutsioone tulevikus „sama moodi tegutsema“. See liikmesriik leiab, et liidu institutsioonid, kes püüavad rakendada vahelepingut nii kiiresti kui võimalik, eelistasid sealjuures valikulisi majanduslikke huve aluslepingute ja liidu aluspõhimõtete järgimisele.

Lisaks väidab Poola, et vahelepingus ette nähtud põllumajandustoodete kaubanduse liberaliseerimine ilma „peegelklaasliteta“, mis kohustaksid järgima nii Euroopa Liidus kui ka Mercosuri riikides kehtivaid samaväärseid tootmisstandardeid, tooks kaasa tegeliku ohu inimeste ja loomade tervisele ning keskkonnale liidus.

Lõpuks väidab see liikmesriik, et vahelepingu ajutine kohaldamine, lubades Euroopa turule odavamaid põllumajandustooteid, mida on kasvatatud või toodetud liidus keelatud kemikaalidega, viib liidu põllumajandustootjate sissetulekute vähenemiseni, häirib erinevate põllumajandustoodete turgude toimimist ning põhjustab seeläbi ebaõiglast konkurentsi, mis kahjustab liidu põllumajandustootjate majanduslikku ja sotsiaalset olukorda.

Euroopa Kohtu asepresident jättis täna tehtud kohtumäärusega Poola esitatud ajutiste meetmete kohaldamise taotluse rahuldamata.

Asepresident tuletas meelde, et ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustav kohtunik võib määrata otsuse täitmise peatamise vaid siis, kui on tõendatud, et selline ajutiste meetmete kohaldamine on kiireloomuline selles mõttes, et on vaja vältida olulise ja korvamatut kahju tekitamist enne seda, kui Euroopa Kohus teeb põhimenetluses kohtuotsuse. Kuid **Poola ei ole piisavalt tõendanud, et vaidlusaluse otsuse – millega anti luba vahelepingu ajutiseks kohaldamiseks –**

täitmine võiks sellist kahju põhjustada. Asepresident märkis veel, et arvestades ajutiste meetmete kohaldamise tingimuste kumulatiivsust, ei ole nende tingimuste kohaldamiseks vaja võtta seisukohta *fumus boni iuris*'e ja huvide kaalumise seotud teiste tingimuste kohta.

Esiteks rõhutas asepresident, et ainuüksi vaidlusaluse otsuse võimalikust õigusvastasusest ei piisa, et tõendada võimaliku kahju olulisust ja korvamatus. Pealegi ei ole Poola esitanud mingit konkreetset teavet, mis võimaldaks tuvastada olulise ja korvatu kahju tõenäolist ja peatset tekkimist.

Teiseks, seoses Poola väidetega võimalike ohtude kohta, mida Mercosuri riikidest pärit põllumajandustooted võivad põhjustada inimeste ja loomade tervisele ning keskkonnale liidus, märkis asepresident, et nende toodete suhtes – mida võidi liitu importida isegi enne vaidlusaluse otsuse vastuvõtmist – kehtivad toiduohutuse ja sanitaarvaldkonna õigusnormid⁵, mis on analoogsed liidus toodetud toodete suhtes kehtivate normidega. Lisaks võib liit vahelepingu sätete kohaselt kehtestada meetmeid, mis takistavad tema territooriumile selliste põllumajandustoodete sisenemist, mis ei vasta sanitaar-, fütosanitaar- ja keskkonnastandarditele, ja võtta erakorralisi meetmeid tõsise ohu korral inimeste, loomade või taimede elule või tervisele.

Kolmandaks tõdes asepresident, et Poola ei ole esitanud konkreetseid asjaolusid liidu põllumajandustootjate rahalise olukorra kohta, mis võimaldaks tõendada, et nad ei suuda Mercosuri riikidest imporditavate toodete konkurentsiga toime tulla ja et nad on seega sunnitud oma tegevuse lõpetama. **Lisaks ei ole Poola esitanud tõendeid, mis võimaldaksid piisava tõenäosusega tuvastada, et vaidlusaluse otsuse täitmine, millega lubatakse vahelepingud ajutiselt kohaldada, põhjustaks liidu põllumajandustoodete turu häire.** Tema üldistes ja abstraktsetes väidetes ei ole arvesse võetud ei neid volitusi⁶, mis komisjonil on, et kaitsta liidu põllumajandustootjate majanduslikku ja sotsiaalset olukorda ning toiduohutust, ega ka asjaolu, et olukord põllumajandustoodete turul sõltub paljudest muudest teguritest, nagu energiahindade kõikumine, kõrged väetisekulud või konkurents kolmandatest riikidest, mis ei ole Mercosuri riigid.

MÄRKUS: Euroopa Kohus teeb selles kohtuasjas sisulise otsuse hiljem. Ajutiste meetmete kohaldamise määrus ei mõjuta põhimenetluses tehtavat lahendit.

MÄRKUS: Tühistamishagi eesmärk on saavutada liidu institutsioonide, organite või asutuste selliste aktide tühistamine, mis on liidu õigusega vastuolus. Teatud tingimustel võivad liikmesriigid, Euroopa institutsioonid ja eraõiguslikud isikud esitada tühistamishagi olenevalt asjast kas Euroopa Kohtule või Üldkohtule. Kui hagi on põhjendatud, akt tühistatakse. Asjaomane institutsioon peab kõrvaldama akti tühistamisest tekkida võiva õiguslõnga.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv. Faktiliste asjaolude ja õigusliku raamistiku kirjeldus lähtub asjakohasest perioodist ja põhineb kohtuasja toimikul.

Kohtumääruse [tervikekst ja kokkuvõte, juhul kui see koostatakse](#), avaldatakse CURIA saidil.

Täiendavat teavet annab Stefaan Van der Jeught, ☎ (+352) 4303 2170.

Lisateabe saamiseks vt seda määrust tutvustav video, mis on kättesaadav „[Curia Web TV](#)”.

Hoiame ühendust!

¹ Nõukogu 9. jaanuari 2026. aasta [otsus \(EL\) 2026/183](#) ühelt poolt Euroopa Liidu ning teiselt poolt Lõuna-Ameerika lõunaosa ühisturu, Argentina Vabariigi, Brasiilia Liitvabariigi, Paraguay Vabariigi ja Uruguay Idavabariigi vahelise kaubanduse vahelepingu allkirjastamise ja ajutise kohaldamise kohta (vt ka nõukogu pressiteade [nr 17/26](#)).

² Mercosur (Lõuna-Ameerika lõunaosa ühisturg) on Lõuna-Ameerika kaubandusblokk. Mercosuri osalisriigid, kes on Euroopa Liiduga sõlmitud lepingute osapooled, on Argentina, Brasiilia, Paraguay ja Uruguay.

³ Kohtuasi Poola vs. nõukogu, [C-460/26](#). Paralleelselt sellega palus Euroopa Parlament Euroopa Kohtult arvamust selle kohta, kas vaheleping ja partnerlusleping ning nende lepingute allkirjastamist ja sõlmimist käsitlevad nõukogu otsused on kooskõlas aluslepingutega ([arvamus 1/26](#)).

⁴ Nõukogu otsuse täitmine paluti peatada kuni kohtuasjas C-460/26 menetlust lõpetava otsuse tegemiseni.

⁵ Konkreetsemalt ei tähenda „peegelklauslite” puudumine vahelepingus seda, et Mercosuri riikidest imporditud toodete suhtes ei kohaldataks liidu

toiduohutuse-, tervise-, taimekaitse- ja keskkonnavaluseid õigusnorme.

⁶ Mis on antud vaidlusaluse otsusega.